

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 174/2020-13

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 16. apríla 2020 v senáte zloženom z predsedníčky Jany Baricovej (sudkyňa spravodajkyňa) a zo sudcov Rastislava Kaššáka a Miloša Maďara predbežne prerokoval ústavnú sťažnosť sťažovateľky obchodnej spoločnosti ANDALEX REALITY, s. r. o., Tehelná 42, Dunajská Lužná, IČO 35 819 731, zastúpenej advokátom JUDr. Slávom Uhrinom, Švabinského 19, Bratislava, vo veci namietaného porušenia čl. 12 ods. 1 a čl. 13 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a základných práv podľa čl. 20 ods. 1, čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky uznesením Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 3 Cob 231/2019 z 13. januára 2020 a takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť obchodnej spoločnosti ANDALEX REALITY, s. r. o.,
o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Vymedzenie napadnutého rozhodnutia a sťažnostná argumentácia

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 6. marca 2020 doručená ústavná sťažnosť obchodnej spoločnosti ANDALEX REALITY, s. r. o.,

Tehelná 42, Dunajská Lužná, IČO 35 819 731 (ďalej len „sťažovateľka“), vo veci namietaného porušenia čl. 12 ods. 1 a čl. 13 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a základných práv podľa čl. 20 ods. 1, čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 ústavy uznesením Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 3 Cob 231/2019 z 13. januára 2020 (ďalej aj „napadnuté uznesenie“).

2. Z obsahu ústavnej sťažnosti a priložených príloh vyplýva, že návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia doručeným Okresnému súdu Bratislava III (ďalej len „okresný súd“) v roku 2019 sa obchodná spoločnosť [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] (ďalej len „navrhovateľka“), domáhala proti sťažovateľke (odporníčkyni) nariadenia neodkladného opatrenia, ktorým by okresný súd uložil sťažovateľke ako správkyňi bytov a nebytových priestorov polyfunkčného objektu [REDAKOVANÉ], obnoviť a neobmedzovať nepretržitú dodávku vody do nehnuteľností – bytového domu a nebytového priestoru – nachádzajúcich sa v katastrálnom území [REDAKOVANÉ]. Navrhovateľka svoj návrh odôvodnila tým, že ako vlastníčka nebytového priestoru tento v rámci výkonu svojho vlastníckeho práva užíva, pričom v nebytovom priestore prevádzkuje svoju podnikateľskú činnosť a adresa nebytového priestoru je v obchodnom registri evidovaná ako sídlo navrhovateľky. V priestoroch sídla obchodnej spoločnosti pracuje pre navrhovateľku 20 zamestnancov. Z dôvodu neuhradenia zmluvných záväzkov navrhovateľkou jej sťažovateľka 17. júla 2019 obmedzila dodávku pitnej vody. Dôvodom navrhovaného nariadenia neodkladného opatrenia je potreba upraviť pomery strán sporu, pretože sťažovateľka konala v rozpore s objektívnym stavom, uzatvorenou zmluvou o výkone správy, ako aj s príslušnými všeobecne záväznými právnymi predpismi, najmä so zákonom Národnej rady Slovenskej republiky č. 182/1993 Z. z. o vlastníctve bytov a nebytových priestorov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o vlastníctve bytov“). Navrhovateľka zároveň uviedla, že pohľadávky sťažovateľky voči navrhovateľke sú predmetom viacerých súdnych konaní, pričom ich neuznáva a považuje ich za sporné.

3. Okresný súd uznesením č. k. 23 Cb 167/2019-22 z 29. júla 2019 uložil sťažovateľke povinnosť obnoviť a neobmedzovať nepretržitú vodu do nehnuteľností –

bytového domu a nebytového priestoru – nachádzajúcich sa v katastrálnom území [REDACTED]. Podľa názoru okresného súdu navrhovateľka existenciu dôvodov na nariadenie neodkladného opatrenia, ktoré by osvedčovali, že je potrebné bezodkladne upraviť pomery tak, ako to uvádzala vo svojom návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, dostatočne hodnoverne preukázala. Takéto obmedzenie dodávky pitnej vody zo strany sťažovateľky je formou nátlaku, ktorým sa snaží doceliť úhradu sporných záväzkov, ktoré sú predmetom dosiaľ neskončených súdnych konaní. Zmluva o výkone správy z 1. apríla 2006, ako aj zákon o vlastníctve bytov jednoznačne stanovujú oprávnenia sťažovateľky ako správkyne v prípade, pokiaľ eviduje neuhradené platby voči vlastníkovi bytu a nebytového priestoru. Zo žiadneho z ustanovení zmluvy o výkone správy však nevyplýva jej oprávnenie obmedziť dodávky pitnej vody. Obmedzovaním dodávok pitnej vody do nebytového priestoru navrhovateľky sťažovateľka porušuje platnú zmluvu o výkone správy, ako aj zákon o vlastníctve bytov.

4. Na základe odvolania sťažovateľky, v ktorom namietla, že rozhodnutie súdu je nesprávne, pretože bolo vydané na základe nesprávnych a neúplných skutkových zistení, pričom zo strany navrhovateľky ako dlhoročnej neplatičky ide o zneužitie práva, krajský súd napadnutým uznesením uznesenie okresného súdu potvrdil ako vecne správne podľa § 387 ods. 1 a 2 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“). V odôvodnení svojho rozhodnutia krajský súd uviedol, že neodkladné opatrenie v znení napadnutého uznesenia je dôvodné, pretože vzájomné vzťahy medzi stranami sú tak vážne narušené, že tu je daná potreba bezodkladnej a dočasnej úpravy vzájomných pomerov strán. Vzhľadom na právnu neistotu strán a ich rozdielne právne posúdenie vzájomných vzťahov je potrebné posúdenie vzájomných vzťahov zo strany súdu. Vo viacerých prebiehajúcich súdnych konaniach (vedených na Okresnom súde Bratislava V pod sp. zn. 29 Cb 78/2017, sp. zn. 23 Cb 200/2018 a sp. zn. 23 Cb 158/2018) bude na základe vykonaného dokazovania posúdená dôvodnosť nároku sťažovateľky na zaplatenie vyúčtovaných nákladov za poskytnuté služby v predmetných nebytových priestoroch. Navrhnutým neodkladným opatrením dôjde k dočasnému uloženiu povinnosti sťažovateľke tak, že obmedzenia uložené neodkladným opatrením nespôsobujú medzi stranami nevyvážený stav na ich právach v súlade so zmluvou o výkone správy z 1. apríla 2006. Krajský súd je toho názoru, že

zamedzenie dodávky pitnej vody do nebytových priestorov navrhovateľky je neprimeranou formou nátlaku, ktorá nemá zmluvnú ani zákonnú oporu, a preto je neprijateľná, a to aj v prípade, ak by nárok na zaplatenie vyúčtovaných nákladov bol dôvodný. Sťažovateľka má iné právne možnosti, ako sa domôcť svojho nároku, resp. dosiahnuť želaný stav. Pokiaľ sťažovateľka 24. júla 2019 od 16.30 h plne obnovila dodávku vody navrhovateľke, ktorá má odvtedy vodu nepretržite, tak nariadené neodkladné opatrenie má zabrániť prípadnému odopretiu dodávky vody navrhovateľke do budúcnosti.

5. Napadnuté uznesenie krajského súdu sťažovateľka považuje za nesprávne a nezákonné a v ústavnej sťažnosti namieta, že ním boli porušené jej základné práva, bola jej odopretá náležitá súdna ochrana a znemožnilo sa jej konať pred súdom. Sťažovateľka poukazuje na to, že navrhovateľka je dlhodobý neplatič a napriek tomu, že v podnikaní dosahuje zisk, jej dlhy voči sťažovateľke neustále stúpajú a v súčasnosti presahujú 740 000 €. Je veľký predpoklad a zákonná možnosť, že navrhovateľka pôjde do reštrukturalizácie a dlhy voči sťažovateľke jej budú z veľkej časti odpustené. Tu nie je na mieste úzky výklad pojmu „vymáhanie nedoplatkov správcom“ len ako bezpodmienečnej povinnosti sťažovateľky zabezpečiť aj neplatičovi plný štandard služieb a plnení s jedinou možnosťou uplatniť nedoplatky len súdnou cestou. Ak sťažovateľka nebude mať finančné prostriedky na úhradu nákladov za spotrebu navrhovateľky, všetkým poctivo platiacim vlastníkom bytov nachádzajúcim sa v polyfunkčnom objekte hrozí odpojenie od dodávok elektriny, vody a služieb.

6. Vzhľadom na uvedené sťažovateľka v petite ústavnej sťažnosti navrhuje, aby ústavný súd po prijatí veci na ďalšie konanie vo veci samej nálezom vyslovil porušenie čl. 12 ods. 1 a čl. 13 ods. 1 ústavy a jej základných práv podľa čl. 20 ods. 1, čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 ústavy napadnutým uznesením krajského súdu, aby napadnuté uznesenie krajského súdu zrušil a aby sťažovateľke priznal primerané finančné zadostučinenie, ako aj náhradu trov konania.

II.

Relevantná právna úprava a judikatúrne východiská ústavného súdu

7. Podľa čl. 124 ústavy ústavný súd je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

8. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

9. Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon. Týmto zákonom je s účinnosťou od 1. marca 2019 zákon č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“).

10. Podľa § 56 ods. 1 zákona o ústavnom súde ústavný súd návrh na začatie konania predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon v § 9 neustanovuje inak.

11. Podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže na predbežnom prerokovaní bez ústneho pojednávania uznesením odmietnuť návrh na začatie konania, a) na prerokovanie ktorého nemá ústavný súd právomoc, b) ktorý je podaný navrhovateľom bez zastúpenia podľa § 34 alebo § 35 a ústavný súd nevyhovel žiadosti navrhovateľa o ustanovenie právneho zástupcu podľa § 37, c) ktorý nemá náležitosti ustanovené zákonom, d) ktorý je neprípustný, e) ktorý je podaný zjavne neoprávnenou osobou, f) ktorý je podaný oneskorene, g) ktorý je zjavne neopodstatnený.

12. Právomoc ústavného súdu konať a rozhodovať podľa čl. 127 ods. 1 ústavy je založená na princípe subsidiarity, v zmysle ktorého ústavný súd o porušeníach základných

práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd rozhoduje len v prípade, ak je vylúčená právomoc všeobecných súdov, alebo v prípade, ak by účinky výkonu tejto právomoci všeobecnými súdmi neboli zlučiteľné s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou. Z rozdelenia súdnej moci v ústave medzi ústavný súd a všeobecné súdy (čl. 124 a čl. 142 ods. 1 ústavy) vyplýva, že ústavný súd nie je alternatívnou ani mimoriadnou opravnou inštanciou vo veciach patriacich do právomoci všeobecných súdov, ktorých sústavu završuje najvyšší súd (m. m. II. ÚS 1/95, II. ÚS 21/96). Pri uplatňovaní právomoci podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd nie je zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Skutkové a právne závery všeobecného súdu môžu byť predmetom kontroly zo strany ústavného súdu len vtedy, ak by ním vyvedené závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedliteľné a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (m. m. I. ÚS 13/00, I. ÚS 19/02, I. ÚS 139/02, III. ÚS 180/02, I. ÚS 27/04, I. ÚS 74/05). Úlohou ústavného súdu rovnako nie je chrániť občana pred skutkovými omylmi všeobecných súdov, ale chrániť ho pred takými zásahmi do jeho práv, ktoré sú z ústavného hľadiska neospravedliteľné a neudržateľné (I. ÚS 17/01).

III.

Posúdenie vecí ústavným súdom

13. Predmetom ústavnej sťažnosti je námietka porušenia čl. 12 ods. 1 a čl. 13 ods. 1 ústavy a základných práv sťažovateľky podľa čl. 20 ods. 1, čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 ústavy uznesením krajského súdu sp. zn. 3 Cob 231/2019 z 13. januára 2020 (bod 4), ktoré sťažovateľka považuje za nesprávne a nezákonné (bod 5).

K namietanému porušeniu základného práva sťažovateľky podľa čl. 46 ods. 1 ústavy napadnutým uznesením krajského súdu

14. Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

15. Podľa § 55 zákona o ústavnom súde návrh na začatie konania je neprípustný, ak

a) sa týka veci, o ktorej ústavný súd už rozhodol, okrem prípadov, v ktorých sa rozhodovalo len o podmienkach konania, ak v ďalšom návrhu už podmienky konania boli splnené,

b) ústavný súd v tej istej veci koná,

c) navrhovateľ sa ním domáha preskúmania rozhodnutia ústavného súdu alebo

d) to ustanovuje tento zákon v § 132 ods. 2 alebo § 142 ods. 2.

16. Podľa § 132 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavná sťažnosť je neprípustná, ak sťažovateľ nevyčerpal právne prostriedky, ktoré mu priznáva zákon na ochranu jeho základných práv a slobôd.

17. Z dôvodovej správy k zákonu o ústavnom súde vyplýva, že „neprípustnosť návrhu na začatie konania pred ústavným súdom znamená, že zákon zakazuje ústavnému súdu konať o návrhu, hoci má na rozhodnutie právomoc. Dôvodmi, pre ktoré je návrh na začatie konania pred ústavným súdom neprípustný, sú: prekážka veci rozsúdenej, prekážka už začatého konania, ústavný zákaz na podanie opravného prostriedku proti rozhodnutiu ústavného súdu (čl. 133 ústavy, časť vety pred bodkočiarkou) a ďalšie dôvody, ktoré výslovne ustanovuje zákon, napríklad nevyčerpanie iných právnych prostriedkov nápravy (§ 132 ods. 2, § 142 ods. 2). Prekážka veci rozsúdenej je zmiernená prípustnosťou nového návrhu, ak dôvodom odmietnutia predchádzajúceho návrhu bolo len nesplnenie podmienok konania. Napríklad v prípade, ak by ústavný súd odmietol sťažnosť podľa čl. 127 ústavy z dôvodu, že sťažnosťou bolo napadnuté neprávoplatné rozhodnutie, po nadobudnutí právoplatnosti rozhodnutia je možné toto rozhodnutie napadnúť novou sťažnosťou.“

18. Ak zákon podmieňuje prípustnosť sťažnosti vyčerpaním opravných prostriedkov alebo iných právnych prostriedkov, ktoré zákon poskytuje sťažovateľovi na ochranu jeho práva, tak o to viac je podmienkou prípustnosti sťažnosti uplatňovanie práva, ktorého porušenie sťažovateľ namieta, riadnym, zákonom predpísaným spôsobom (m. m. III. ÚS 1/04). Sťažovatelia nemajú podľa ústavy, zákona o ústavnom súde a stabilizovanej judikatúry ústavného súdu na výber, ktorý z oboch ústavne existujúcich systémov súdnej ochrany využijú, ale sú povinní postupovať od súdnej ochrany poskytovanej všeobecnými súdmi k súdnej ochrane, na ktorú je kompetentný ústavný súd. Toto „poradie“ sa nedá sťažovateľmi ovplyvniť a jeho vnútorná logika vychádza z toho, že aj všeobecné súdnictvo je zodpovedné za ochranu základných práv a slobôd na úrovni jeho právomocí (čl. 142 ods. 1 ústavy v spojení s čl. 1 CSP). Iba za predpokladu, že sťažovatelia vyčerpajú všetky im dostupné právne prostriedky súdnej a inej právnej ochrany svojho základného práva alebo slobody a pri ich uplatnení nie sú úspešní, môžu sa uchádzať o ochranu tohto základného práva alebo slobody sťažnosťou podanou ústavnému súdu podľa čl. 127 ods. 1 ústavy (m. m. IV. ÚS 193/2010, I. ÚS 178/2011, IV. ÚS 453/2011, III. ÚS 703/2017).

19. Podľa § 420 písm. f) CSP dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

20. Citovaná právna úprava (účinná od 1. júla 2016) presunula ťažisko tvrdenia a preukazovania väd zmätočnosti rozhodnutia odvolacieho súdu na dovolateľa, ktorý limity posúdenia prípustnosti dovolania určuje obsahom podaného dovolania.

21. Ustanovenie § 420 písm. f) CSP zakladá prípustnosť a zároveň dôvodnosť dovolania v tých prípadoch, v ktorých miera porušenia procesných práv strany nadobudla intenzitu porušenia jej práva na spravodlivý proces. Pod porušením práva na spravodlivý proces v zmysle tohto ustanovenia treba rozumieť nesprávny procesný postup súdu spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení kogentných procesných ustanovení, ktoré sa vymyká nielen zákonnému, ale aj ústavnému procesnoprávnemu rámcu, a ktoré tak zároveň

znamená aj porušenie ústavne zaručených procesných práv spojených s uplatnením súdnej ochrany práva. Ide napríklad o právo na verejné prejednanie veci za prítomnosti strany sporu, právo vyjadriť sa ku všetkým vykonávaným dôkazom, právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia, na predvídateľnosť rozhodnutia, na zachovanie rovnosti strán v konaní, na relevantné konanie súdu spojené so zákazom svojvoľného postupu a na rozhodnutie o riadne uplatnenom nároku spojené so zákazom denegatio iustitiae (odmietnutia spravodlivosti) [uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6 Cdo 155/2017 z 25. októbra 2017].

22. Rozhodnutie o neodkladnom opatrení má povahu rozhodnutia vo veci samej vtedy, ak samotné neodkladné opatrenie konzumuje vec samu. Taká situácia môže nastať v prípade návrhov na nariadenie neodkladného opatrenia podaných po skončení konania (pri plnení podmienok § 325 ods. 1 CSP). Rovnako v prípade návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia pred začatím konania, na ktoré nenadväzuje žaloba podľa § 336 ods. 1 CSP, konanie končí rozhodnutím o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia a konzumuje vec samu. O rozhodnutie, ktorým sa konanie končí, by išlo aj v prípade, že súd musel vec skončiť procesne (pre existenciu prekážky vecného prejednanja odôvodňujúcej zastavenie konania alebo odmietnutie podania) bez toho, aby vec prejednal (uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 5 Obdo 76/2016 z 5. januára 2017).

23. Ústavný súd pri predbežnom prerokovaní ústavnej sťažnosti zistil, že sťažovateľka 2. marca 2020 splnomocnila advokáta [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], nielen na jej zastupovanie v konaní pred ústavným súdom, ale aj „na podanie dovolania voči rozhodnutiu Krajského súdu v Bratislave 3 Cob/231/2019 zo dňa 13. 1. 2020“.

24. Vychádzajúc z uvedeného, ústavný súd na okresnom súde zistil, že dovolanie sťažovateľky proti napadnutému uzneseniu krajského súdu podané nebolo; v súdnom spise sa nenachádza.

25. Okresný súd v uznesení č. k. 23 Cb 167/2019-22 z 29. júla 2019 pritom jednoznačne uviedol, že „*pri nariadení neodkladného opatrenia pred začatím konania neuložil vo výroku tohto uznesenia navrhovateľovi neodkladného opatrenia povinnosť podať v určitej lehote žalobu vo veci samej s odkazom na § 336 ods. 1 CSP, pretože je podľa súdu namieste predpoklad, že neodkladným opatrením možno dosiahnuť trvalú úpravu pomerov medzi stranami v zmysle petitu tohto uznesenia.*“.

26. Sťažovateľka nepodaním dovolania podľa § 420 písm. f) CSP proti napadnutému uzneseniu krajského súdu nevyčerpala právny prostriedok, ktorý jej priznáva zákon na ochranu jej základných práv a slobôd.

27. Sťažovateľka netvrdila (tým menej preukazovala), že dovolanie nepodala z dôvodov hodných osobitného zreteľa, preto neprichádzal do úvahy ani prípadný možný postup ústavného súdu podľa § 132 ods. 3 zákona o ústavnom súde.

28. Podľa § 124 zákona o ústavnom súde ústavnú sťažnosť možno podať do dvoch mesiacov od nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia, oznámenia opatrenia alebo upovedomenia o inom zásahu... Ak bol vo veci podaný mimoriadny opravný prostriedok, lehota na podanie ústavnej sťažnosti vo vzťahu k rozhodnutiu, ktoré bolo mimoriadnym opravným prostriedkom napadnuté, začína plynúť od doručenia rozhodnutia o mimoriadnom opravnom prostriedku.

29. Na základe uvedených skutočností ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľky v časti, ktorou namietala porušenie základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy napadnutým uznesením krajského súdu, odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. d) zákona o ústavnom súde pre neprípustnosť.

K namietanému porušeniu základných práv sťažovateľky podľa čl. 20 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 ústavy napadnutým uznesením krajského súdu

30. Podľa čl. 20 ods. 1 ústavy každý má právo vlastníť majetok. Vlastnícke právo všetkých vlastníkov má rovnaký zákonný obsah a ochranu. Majetok nadobudnutý v rozpore s právnym poriadkom ochranu nepožíva. Dedenie sa zaručuje.

31. Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných priťahov a v jeho prítomnosti a aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom. Verejnosť možno vylúčiť len v prípadoch ustanovených zákonom.

32. Ústavnú sťažnosť sťažovateľky v časti, ktorou namietala porušenie čl. 20 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 ústavy napadnutým uznesením krajského súdu, ústavný súd odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. c) zákona o ústavnom súde pre nesplnenie zákonom predpísaných náležitostí, keďže vo vzťahu k nim neuviedla žiadne ústavne relevantné námietky.

33. Ústavný súd v konaní podľa čl. 127 ods. 1 ústavy nemá *ex offio* prieskumnú právomoc, t. j. nemá oprávnenie bez námietky sťažovateľky *en bloc* preskúmať napádané rozhodnutie a iniciatívne vyhľadávať prípadné ústavne neudržateľné pochybenia. Inými slovami, tvrdenie sťažovateľky bez jeho konkretizácie v interakcii s napádaným rozhodnutím, opatrením, prípadne iným zásahom nepostačuje na meritórne konštatovanie o porušení sťažovateľkou označených práv a slobôd (I. ÚS 245/2018).

34. Pokiaľ sťažovateľka v ústavnej sťažnosti uviedla, že ak nebude mať finančné prostriedky na úhradu nákladov za spotrebu navrhovateľky, všetkým poctivo platiacim vlastníkom bytov nachádzajúcim sa v polyfunkčnom objekte hrozí odpojenie od dodávok elektriny, vody a služieb, ústavný súd konštatuje, že týmto fyzickým osobám nič nebráni, aby sa ochrany svojich ohrozených alebo porušených práv a právom chránených záujmov domáhali prostredníctvom žalôb podaných príslušnému všeobecnému súdu.

35. Ani obava sťažovateľky z prípadnej reštrukturalizácie navrhovateľky nie je opodstatnená, pretože ochrana ústavou garantovaných práv a slobôd (resp. ústavnosti ako takej) nie je zverená len ústavnému súdu, ale aj všeobecným súdom, ktorých sudcovia sú podľa čl. 144 ods. 1 ústavy pri rozhodovaní viazaní ústavou, ústavným zákonom,

medzinárodnou zmluvou podľa čl. 7 ods. 2 a 5 a zákonom (II. ÚS 13/01, I. ÚS 241/07). Takým všeobecným súdom je aj súd dohliadajúci nad činnosťou dlžníka, veriteľských orgánov i správcu počas reštrukturalizácie.

K namietanému porušeniu čl. 12 ods. 1 a čl. 13 ods. 1 ústavy napadnutým uznesením krajského súdu

36. Podľa čl. 12 ods. 1 ústavy ľudia sú slobodní a rovní v dôstojnosti i v právach. Základné práva a slobody sú neodňateľné, nescudziteľné, nepremlčateľné a nezrušiteľné.

37. Podľa čl. 13 ods. 1 ústavy povinnosti možno ukladať

a) zákonom alebo na základe zákona, v jeho medziach a pri zachovaní základných práv a slobôd,

b) medzinárodnou zmluvou podľa čl. 7 ods. 4, ktorá priamo zakladá práva a povinnosti fyzických osôb alebo právnických osôb, alebo

c) nariadením vlády podľa čl. 120 ods. 2.

38. Ústavný súd konštatuje, že ani námietku porušenia čl. 12 ods. 1 a čl. 13 ods. 1 ústavy napadnutým uznesením krajského súdu sťažovateľka v ústavnej sťažnosti neodôvodnila.

39. Článok 12 ods. 1 ústavy svojou prvou vetou priznáva rovnaké práva všetkým ľudským bytostiam. V jeho druhej vete sa garantuje všetkým subjektom práva, že základné práva a slobody im nemožno odňať, scudziteľ, nie sú premlčateľné, ani im ich nemožno zrušiť. Základné práva a slobody, ktoré podľa ústavy patria právnickým osobám, sú chránené spôsobom vymedzeným v druhej vete čl. 12 ods. 1. (PL. ÚS 33/95)

40. Zásady uvedené v čl. 12 ods. 1 a 2 ústavy v súhrne vyjadrujú podstatu základných práv ako prirodzených práv človeka a majú univerzálny charakter. Sú to ústavné direktívy adresované predovšetkým orgánom pôsobiacim v normotvornej činnosti všetkých stupňov.

Vzhľadom na tieto znaky nemôžu byť zásadne priamo aplikovateľné v individuálnych záležitostiach (I. ÚS 59/97, mutatis mutandis II. ÚS 8/97, PL. ÚS 14/98).

41. Základným cieľom čl. 12 ods. 1 a 2 ústavy je ochrana osôb (právnických a fyzických) proti diskriminácii zo strany orgánov verejnej moci. Tento článok ústavy nemá priamy horizontálny účinok, čo znamená, že sa neuplatní vo vzťahoch medzi osobami súkromného práva. (PL. ÚS 8/04).

42. Článok 13 ods. 1 ústavy sa vzťahuje výlučne na určovanie povinností obmedzujúcich základné práva a slobody. Jeho účelom je ochrana fyzických osôb a právnických osôb pred verejnou mocou.

43. Napriek tomu, že čl. 13 ods. 1 ústavy (spolu s čl. 2 ods. 2 a 3 ústavy, čl. 12 ods. 1 ústavy a čl. 13 ods. 3 a 4 ústavy) je implicitnou súčasťou rozhodovania ústavného súdu, nemá charakter základného práva a slobody, ktorého ochrany by sa bolo možné samostatne domáhať pred ústavným súdom (m. m. I. ÚS 7/2010, I. ÚS 518/2013).

44. Vychádzajúc z uvedeného, ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľky v časti, ktorou namietala porušenie čl. 12 ods. 1 a čl. 13 ods. 1 ústavy napadnutým uznesením krajského súdu, odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

45. Vzhľadom na odmietnutie ústavnej sťažnosti sa ústavný súd ďalšími požiadavkami sťažovateľky uvedenými v petite nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 16. apríla 2020

Jana Baricová
predsedníčka senátu